

Pojęcie analizy ekonomiczno-finansowej

Pojęcie analizy obejmuje system różnorodnych metod badania polegających na rozłożeniu danego przedmiotu bądź zjawiska na części składowe tak aby wykryć pewne składniki i sformułować odpowiednie plany dotyczące przyszłości przedsiębiorstwa [Słownik wyrazów obcych PWN, Warszawa 1980, s. 31]. Chodzi tu o wykorzystanie analizy do procesu racjonalnego działania, likwidacji marnotrawstwa i niezgodności oraz zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwie.

Przez analizę rozumie się też opracowanie diagnostyczne – dokument lub czynności zmierzające do postawienia diagnozy gospodarczej. Wymaga ona zastosowania odpowiednich metod badania i zasad oceny wypracowanych przez analizę jako samodzielnej dyscypliny naukową [Pr. zbior. pod red. E. Kurtysa: Analiza ekonomiczna przedsiębiorstw przemysłowych, PWN, Warszawa-Poznań 1988, s. 9].

Analiza stanów i procesów ekonomicznych w przedsiębiorstwie nazwana jest analizą ekonomiczną. Jest ona instrumentem służącym do poznania rezultatów i przebiegu procesów gospodarczych. Analiza ekonomiczna definiowana jest też jako dyscyplina naukowa dotycząca zespołu metod umożliwiających stawianie diagnoz gospodarczych w jednostkach organizacyjnych [J. Więckowski: Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie przemysłowym, PWE, Warszawa 1988, s. 32].

Wykorzystanie w analizach metody stanowią dorobek innych dyscyplin naukowych: ekonometrii, matematyki, statystyki.

Badając analizę ekonomiczną można zauważyć, że jest ona dyscypliną naukową zajmującą się wykorzystaniem i mierzeniem związków zachodzących między zjawiskami ekonomicznymi oraz wykrywaniem za pomocą metod badawczych prawidłowości w

zachowaniu się podmiotów gospodarczych oraz ich reakcji na bodźce płynące z otoczenia. Otoczenie określa szanse i możliwości rozwoju przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo jest obszarem trudnym do zdefiniowania, a wiedza zaczerpnięta z innych dyscyplin naukowych pozwala jedynie na ustalenie rodzaju związków zachodzących między zjawiskami. Dopiero analiza ekonomiczna pozwala na badanie tych związków, określeniu kierunku zmian i wykorzystanie tej wiedzy w praktyczny działaniu.

Teoria i praktyka nieco odmiennie traktują analizę ekonomiczną, z punktu widzenia zarządzania przedsiębiorstwem. Teoria widzi analizę jako narzędzie służące do poznania zjawisk, stanów i procesów oraz badaniu ich skutków. Zaś praktyka zmierza do wykorzystania analizy ekonomicznej w realizacji ich indywidualnych i subiektywnych celów. Jest to zrozumiałe gdyż przedsiębiorstwo kieruje się własnymi celami w planowaniu, kontrolowaniu i regulowaniu działalności oraz ustaleniu celów strategicznego działania.

Analiza ekonomiczna rozpoczyna się od wstępnego rozpoznania określonych sytuacji, czynników i zdarzeń mogących pojawić się w przedsiębiorstwie [J. Duraj: Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 1997, s. 11.]. To rozpoznanie dotyczy głównie szans oraz zagrożeń przetrwania i rozwoju przedsiębiorstwa. Charakterystyczną cechą analizy w gospodarce rynkowej jest bezpośrednie wykorzystanie jej w procesie zarządzania. Najogólniej wyraża się to w planowaniu, organizowaniu i motywowaniu, ponieważ każde przedsiębiorstwo działające w warunkach gospodarki rynkowej podejmuje pewne decyzje, aby osiągnąć zysk, by móc osiągnąć jak największą wartość rynkową.

Coraz częściej spotykana zmienność otoczenia wpływa na funkcjonowanie przedsiębiorstwa. W tym celu niezbędne jest prowadzenie badań analitycznych. Badania analityczne zmierzają do [Ibidem, s. 15]:

- wykrycia i ustalenia przyczyn, które powodują zarówno nie wykonanie zadań, jak ich zrealizowanie,
- sporządzanie charakterystyki liczbowej ilustrującej działalność przedsiębiorstwa oraz pozwalającej na ocenę uzyskanych wyników i porównaniu ich z wynikami innych przedsiębiorstw,
- określeniu przewidywanych wyników na podstawie informacji o stanie czynników produkcji jakimi dysponuje przedsiębiorstwo oraz na podstawie informacji o podstawowych zmianach w otoczeniu,
- podjęcia decyzji kierowniczych przyczyniających się do efektywniejszego funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa.

Analiza ekonomiczna działalności przedsiębiorstwa powinna spełniać pięć następujących wymagań [Por. pr. zbior. pod red. Z. Dowgiełło: Słownik ekonomiczny dla przedsiębiorcy, ZNICZ, Szczecin 1996, s. 14]:

- zawierać właściwe oraz obiektywne stwierdzenia i oceny,
- uwzględniać wszystkie rozpoznane elementy determinujące określony stan przedsiębiorstwa lub wybrane zjawisko ekonomiczne,
- opierać się na zweryfikowanych danych liczbowych (po doprowadzeniu ich do porównywalności),
- przedstawić wyniki badań w sposób zwięzły i zrozumiały,
- zawierać wynik bliski momentowi powstania zjawiska i podjęcia decyzji.

Przedmiotem analizy ekonomicznej przedsiębiorstwa są jego wyniki, stan, pozycja oraz organizacja i metoda działania [J. Duraj: Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa..., op.cit., s. 15].

Analiza wyników w przedsiębiorstwie obejmuje rezultaty ilościowe, jak i jakościowe, np. w sferze produkcji, sprzedaży i zakupu. Analiza stanu i pozycji przedsiębiorstwa polega na porównaniu faktów i zjawisk zachodzących w otoczeniu i ich zmian, np. poprawy efektywności gospodarowania i pozycji

przedsiębiorstwa w branży i na rynku.

Analiza organizacji i metod działania zajmuje się m.in. oceną jakości stopnia przygotowania wyposażenia technicznego, zorganizowania procesów technologicznych i przygotowania zespołów ludzi do wykonywania zadań realizowanych przez przedsiębiorstwo oraz wykluczenia negatywnych czynników wpływających na nie.

W procesie analizy ekonomicznej wykorzystany jest dorobek wielu dyscyplin naukowych: ekonomiki przedsiębiorstw, marketingu, rachunkowości, finansów. Jednak najściślej powiązania występują w rachunkowości, stąd niekiedy traktuje się analizę jako jej część składową. Tymczasem rachunkowość ma za zadanie odpowiednio zarejestrować operacje gospodarcze i stworzyć podstawy liczbowe do oceny stanu i wyników finansowych przedsiębiorstwa oraz jego powiązań finansowych ze światem zewnętrznym [W. Eisele: Technik des betrieblichen Rechnungswesens, München 1988, s. 4].

Opracowana w jej ramach sprawozdawczość finansowa przedsiębiorstwa dostarcza informacji o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa – analizie finansowej. Zasadnicza różnica pomiędzy analizą finansową a rachunkowością polega na kompetencji w podejmowaniu decyzji. Osoba prowadząca księgi rachunkowe pracuje nad gromadzeniem i prezentowaniem danych na temat przeszłych, obecnych, przyszłych zdarzeń gospodarczych, zaś analityk oceni na ich podstawie sytuację przedsiębiorstwa oraz na ich podstawie przygotowuje decyzje dotyczące działań, jakie zostaną podjęte przez przedsiębiorstwo w przyszłości.

Obszary zainteresowań rachunkowością a analizą ekonomiczną też się różnią. Księgowość dostarcza danych na temat zdarzeń gospodarczych, zaś dane te przetworzone w analizie ekonomicznej wraz z materiałami służą do podjęcia decyzji gospodarczych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy -

potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.